

Posudek

Disertační práce: „Systémy elektronické komunikace dokumentů a nová paradigmatu knihovnictví“

Autorka: PhDr. Jindra Planková

Školitel doktorandky: doc.PhDr. Rudolf Vlasák

Předložená disertační představuje výsledek hluboké analýzy posledních trendů rozvoje knihovnicko-informačních služeb v prostředí kybernetického prostoru a zároveň postupující komercializace některých služeb i v dříve nekomerční akademické sféře. Vyváženě sleduje teoretické a praktické stránky vlastního tématu a navíc předkládá vlastní tvůrčí přínos ve formě konkrétního projektu. Jde o velmi aktuální problematiku, jejíž řešení, jak jej doktorandka pojala, je originální, systémové a současně i v našich podmínkách reálné.

V každém případě pokládám předložené dílo za kvalifikovaně a promyšleně zpracovanou studii, zabývající se v podstatě všemi relevantními aspekty soudobého pojetí racionálního a efektivního zprostředkování knihovnických fondů s pomocí elektronických síťových prostředků. Navíc doktorandka neváhala pojednat o základních otázkách vývoje knihovnictví, překonávajícího řadu jeho dosavadních paradigmat, a to na půdorysu sociologie a ekonomie sledovaných transformačních procesů soudobé společnosti jako společnosti označované epitetem „informační“.

Jádrem práce je pochopitelně samotná oblast dokumentových dodavatelských služeb, které pro uživatele knihovnických a souvisejících informačních systémů představují nový prostor v rychlé a racionální dostupnosti primárních dokumentů. Realizací projektu, který navrhuje, by se čtenářům významných českých knihoven zpřístupnily jak digitální, tak i tištěné primární informační zdroje, a to nejen v ČR, ale také v širokém, možno říci celosvětovém měřítku.

Výsledná práce dosahuje maximálního stupně analytického pohledu na velmi významné otázky nejen meziknihovní spolupráce, ale také přístupu koncového uživatele k primárnímu dokumentu cestou elektronických komunikačních prostředků. Autorka správně vychází z premisy, že právě vědecké knihovny, resp. především knihovny sloužící akademické sféře, mají vytvářet pro vzdělávání, výzkum, vývoj, badatelskou práci *informační zázemí*.

K celkovému pojetí práce, k němuž jsem se v průběhu její tvorby mohl vyjadřovat, nemám žádnou výhradu. Doktorandka dodržela schválenou koncepci díla, pracovala zcela samostatně a maximálně využila svých zkušeností z práce v akademické knihovně na Slezské univerzitě v Opavě. Zejména musím ocenit autorčinu snahu přispět k rozvoji našeho knihovnictví řadou odborných studií a článků v oborových časopisech a na konferencích v průběhu doktorského studia. A v neposlední míře je třeba zmínit intenzivní a úspěšnou pedagogickou činnost na Ústavu informatiky Filozoficko-přírodovědecké fakulty uvedené opavské univerzity, v níž uplatňuje poznatky, získané vědeckým studiem světových pramenů v oblasti moderních knihovnicko-informačních služeb, orientovaných nejen na DDS. Zejména

si vážím části její práce, věnované matematicko-statistickým metodám při optimalizaci akvizičního modelu knihovny v univerzitním prostředí.

Pokud jde o obhajobu této disertační práce, předpokládám, že autorka ještě dodatečně vyloží, do jaké míry musíme specifikovat jednotlivé typy knihoven, abychom mohli hovořit o vědecko-informačních a navazujících komerčních dokumentových dodavatelských službách. Jak už jsem výše uvedl, tato disertační práce vykazuje vysoký stupeň odborného zvládnutí a také autorčin tvůrčí přínos při řešení tak závažného problému, jako je skutečně integrovaný způsob zpřístupňování i velmi vzdálených knihovnických fondů čtenáři, a to s plným využitím dnešních i perspektivních možností síťových prostředků, digitalizace a implementace komunikačních technologií do knihovnictví.

Vzhledem k těmto skutečnostem a celkovému hodnocení jednoznačně doporučuji disertační práci „Systémy elektronické komunikace dokumentů a nová paradigmata knihovnictví“ PhDr. Jindry Plankové přijmout k obhajobě.

V Praze 23. března 2008

Doc. PhDr. Rudolf Vlasák